

Uchwała Nr 1048/2011
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 8 grudnia 2011 r.

w sprawie oceny jakości kształcenia na kierunku „prawo” prowadzonym na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku na poziomie jednolitych studiów magisterskich

§1

Działając na podstawie art. 49 ust. 1 pkt 2 oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365. z późn. zm.) w związku z § 28 Statutu PKA Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej - po dokonaniu oceny jakości kształcenia w większości jednostek organizacyjnych prowadzących kierunek „prawo”, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu Kierunków Studiów Społecznych i Prawnych w sprawie jakości kształcenia na kierunku „**prawo**” prowadzonym na **Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku na poziomie jednolitych studiów magisterskich** – wydaje ocenę:

wyróżniającą

§ 2

Wyróżniającą ocenę jakości kształcenia na kierunku „prawo” prowadzonym na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku na poziomie jednolitych studiów magisterskich uzasadnia spełnienie wymagań kadrowych, programowych i organizacyjnych w stopniu przekraczającym obowiązujące standardy.

Oceniany kierunek wyróżnia się wysokim poziomem prowadzonej działalności dydaktycznej, bardzo dobrymi efektami kształcenia, wysokim poziomem naukowym, szeroko zakrojoną współpracą międzynarodową, oraz ponad standardowym rozwiązaniem systemowym w zakresie rozwoju naukowego pracowników Wydziału.

Na ocenianym kierunku „prawo” misja i strategia Uniwersytetu w Białymstoku realizowane są we wszystkich obszarach. W zakresie badań naukowych Wydział Prawa ma poważne osiągnięcia: w 2006 r. otrzymał I kategorię przyznaną przez Komisję Badań na Rzecz Rozwoju Nauki, zaś decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 grudnia 2010 r. został zakwalifikowany do pierwszej, najwyższej kategorii jednostek naukowych.

Pracownicy Wydziału pełnią ważne funkcje w środowisku. Dr hab. Dariusz Kijowski jest sędzią Trybunału Stanu, a w dniu 23 września 2011 r. został wybrany na Prezesa Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej (pierwsza ogólnopolska organizacja o charakterze niedochodowym, działająca od 1999 r., której głównym celem jest doskonalenie edukacji i praktyki administrowania sprawami publicznymi poprzez działalność na rzecz jakości kształcenia oraz rozwój badań naukowych w tym zakresie). Prof. dr hab. Adam Jamróz jest sędzią Trybunału Konstytucyjnego, natomiast prof. dr hab. Walerian Sanetra i prof. dr hab. Bogusław Cudowski pełnią funkcję sędziów Sądu Najwyższego. Wśród kadry Wydziału jest również dwóch sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego (prof. dr hab. Stanisław Prutis, dr hab. Joanna Sieńczyło-Chlabicz) i trzech sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (dr Piotr Pietrasz, dr Sławomir Presnarowicz, dr Mirosław Wincenciak).

Kadra naukowa rozwija się dynamicznie. W latach 2003-2011 uzyskało stopień naukowy doktora 51 osób, stopień naukowy doktora habilitowanego 14 osób, 5 osób uzyskało tytuł naukowy profesora. Obecnie w studiach doktoranckich uczestniczą 124 osoby.

Na szczególne podkreślenie zasługuje działalność wydawnicza Wydziału. W ostatnich pięciu latach Wydawnictwo Temida2 wydało 91 pozycji przy wsparciu finansowym Wydziału kwotą 714 tys. zł

Znacznej rozbudowie została poddana infrastruktura wydziałowa. Zbudowano nowoczesną aulę na 360 osób, przystosowano wszystkie sale do prowadzenia wykładów multimedialnych, podłączono sieć Wi-Fi. Stworzona została sala do symulacji rozpraw sadowych, z której korzystają studenci by w praktyce, w warunkach zbliżonych do panujących na salach rozpraw, analizować konkretne przypadki i uczestniczyć w poszczególnych elementach toczącego się procesu.

Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku jest w pełni przystosowany do kształcenia osób niepełnosprawnych, które odbywają studia na ogólnych warunkach (aktualnie studiuje 56 osób niepełnosprawnych, w tym 5 na studiach doktoranckich).

Ponadto uzyskano pozwolenie na budowę nowego budynku dydaktycznego o powierzchni ponad 2.000 m².

Bardzo intensywnie rozwija się współpraca z wieloma uczelniami Europy Środkowej i Wschodniej - Białorusi oraz Rosji, Czech, Litwy i Słowacji, wyrażająca się w organizacji konferencji, spotkań, a ostatnio – w podpisaniu umowy intencyjnej w sprawie uruchomienia w Grodnie wspólnie z Uniwersytetem w Brnie, studiów z zakresu europejskiego prawa gospodarczego. Zawarto 13 umów o współpracy międzynarodowej.

Intensywnie rozwijają się więzi z lokalnymi instytucjami oraz z organami wymiaru sprawiedliwości i samorządami prawniczymi. Przeprowadzane są szkolenia dla prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa, prowadzi studia doktoranckie i studia podyplomowe w 14 zakresach. Pozyskanie 29 grantów naukowo badawczych w latach 2006-2011 świadczy o bardzo zaawansowanym poziomie rozwoju naukowego pracowników Wydziału Prawa.

Wydział Prawa posiada bardzo dobre kontakty z otoczeniem, rozwijana intensywnie jest współpraca ze Wschodem – wszystkie te elementy tworzą z kierunku „prawo” lidera w Uczelni i w całym środowisku akademickim Białegostoku.

Koncepcja kształcenia zapewnia studentom osiągnięcie deklarowanych i właściwie określonych efektów kształcenia. W szczególności dotyczy to nabycia wiedzy i umiejętności zgodnych z europejskimi tendencjami kształcenia. Kompetencje absolwenta właściwie wiążą cele kształcenia, deskryptory wiedzy i umiejętności z programem studiów. Sylwetka absolwenta kierunku „prawo” jest bardzo dobrze określona, precyzyjnie różnicuje kwalifikacje i zdobywaną wiedzę.

Właściwe znaczenie przywiązuje się do weryfikacji założonych efektów kształcenia. Opracowane sylabusy przedmiotów precyzyjnie określają cele ich prowadzenia oraz rezultaty nauczania w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw. Sylabusy są skorelowane z efektami kształcenia wymienionymi w sylwetce absolwenta. Wykładowcy stosują formy zaliczenia przedmiotu pozwalające na ocenę efektów nauczania w obszarze wiedzy, umiejętności i postaw. Treści programowe zakładają możliwość realizacji określonych w sylwetce celów kształcenia. Z punktu widzenia zadań naukowych i dydaktycznych należy uznać je za w pełni gwarantujące realizację założonych celów kształcenia.

Metody dydaktyczne stosowane zarówno podczas prowadzonych wykładów, jak ćwiczeń i konwersatoriów to przede wszystkim prezentacje multimedialne z wykorzystaniem sprzętu komputerowego i rzutników. Sala Rady Wydziału wyposażona jest w sprzęt umożliwiający prowadzenie telekonferencji, oraz sprzęt do tłumaczeń symultanicznych.

Zajęcia realizowane w formie konwersatoriów wykorzystywane są jako forma realizacji przede wszystkim zajęć specjalizacyjnych. Ta forma zajęć służy też doskonale przygotowaniu studentów do przeprowadzania, pod patronatem Centrum Praktyk Sądowych (utworzonego na

Wydziale Prawa przy Studenckiej Poradni Prawnej), symulacji rozpraw sądowych. Jest to wyjątkowo cenna inicjatywa Wydziału służąca bardzo dobrze podnoszeniu efektywności kształcenia studentów kierunku „prawo”.

Prowadzenie ćwiczeń ma służyć ugruntowaniu przekazanej studentom podczas wykładu wiedzy z jednoczesną próbą rozwiązywania stawianych przed nimi problemów, w tym testów, kazusów przygotowanych przez pracowników naukowych, referowanie wcześniej przygotowanych przez studentów zagadnień (*case studies*).

W roku akademickim 2006/2007 Stowarzyszenie Przyjaciół Wydziału Prawa przy Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku rozpoczęło realizację projektu Szkoła Prawa Rosyjskiego (finansowany ze środków unijnych). Wykładowcy rekrutowali się z Moskwy, Petersburga i Woroneża. Przeszkolonych zostało 90 uczestników (przedstawiciele administracji samorządowej, przedstawiciele wolnych zawodów prawniczych, przedsiębiorcy z woj. Podlaskiego). Wydano publikację „*Wprowadzenie do prawa rosyjskiego*”.

22 stycznia 2010 r. Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku oraz Wydział Prawa Uniwersytetu Państwowego w St. Petersburgu zawarły porozumienie w sprawie organizacji Letnich Szkół Prawa. Umowy zawarto na 6 lat. W tym okresie ma być zorganizowanych 6 edycji szkół letnich (przemienne w Białymstoku i w Sankt Petersburgu).

W lipcu 2010 roku odbyła się I edycja Letniej Szkoły Prawa Amerykańskiego, na podstawie umowy z Michigan State University. Uczestniczyło w niej 78 studentów/słuchaczy (studenci, doktoranci, absolwenci Wydziału oraz studenci Erasmusa). Zajęcia poprowadzili wykładowcy z USA.

W 2011 roku odbyła się Letnia Szkoła Prawa Porównawczego US-UE. Uczestniczyło w niej 13 studentów Amerykańskich, 24 studentów polskich (głównie z Wydziału Prawa UwB) oraz 3 studentów z Uniwersytetu Janka Kupały w Grodnie. W listopadzie 2011 roku na podstawie raportu przedstawionego przez inspektora American Bar Association Szkoła Prawa Porównawczego US-UE otrzymała 5-letnią akredytację ABA (amerykańscy studenci włączają przedmioty zaliczone w Białymstoku do programu studiów). Szkoła ruszy ponownie w 2012 roku.

W 2011 roku zrealizowano na Wydziale Prawa program „Wprowadzenie do prawa niemieckiego” (wsparcie Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej). Zajęcia prowadzili wykładowcy z Uniwersytetu Humboldta w Berlinie. Patronat nad programem objął Minister Sprawiedliwości RP oraz Ambasador RFN.

Uczelnia w swojej ofercie skierowanej do studentów przyjeżdżających m.in. w ramach programu LLP-Erasmus proponuje wybór wykładów (spośród 58) prowadzonych w językach obcych (język angielski, niemiecki, francuski i rosyjski). Wykłady wybrane przez tych studentów dostępne są także dla polskich studentów Wydziału Prawa. Szczególnego podkreślenia wymaga przygotowanie skryptów do wykładów w języku obcym, przeznaczonych dla studentów zagranicznych.

Wprowadzenie w roku akademickim 2007/2008 spójnej i jasnej polityki w zakresie zapewnienia jakości kształcenia i ustalenie odpowiednich procedur w tym zakresie jest bez wątpienia dużym osiągnięciem Wydziału Prawa.

W ramach Wydziałowego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia działa Zespół ds. ankiet oraz Rada Programowa, która otrzymuje wyniki analiz Zespołu ds. Ankiet oraz hospitacji zajęć. Rada, po dokonaniu analizy wyników, dwa razy w roku składa Dziekanowi pisemne sprawozdania. Dziekan analizuje sprawozdania, spotyka się z Radą Programową i z pracownikami. Rada ocenia również zgodność programu nauczania z obowiązującymi standardami.

Kadra dydaktyczna jest systematycznie oceniana. Oceny dokonuje Komisja Wydziałowa wybrana przez Radę Wydziału.

Sprawozdania Rady Programowej są przygotowywane bardzo starannie. Zespół ds. ankiet przeprowadza badania ankietowe pracowników naukowo-dydaktycznych

i dydaktycznych, bada za pomocą ankiety funkcjonowanie dziekanatu, biblioteki i pracowni komputerowych. Ponadto ankiecie poddawani są studenci I roku w celu monitorowania warunków i przebiegu rekrutacji, a także studenci z innych krajów studiujący na Wydziale w ramach wymiany międzynarodowej. Wyniki oceny pracowników pozwalają na podjęcie przez dziekana konkretnych działań.

Na wysoką ocenę zasługuje konsekwentne wdrażanie i doskonalenie systemu oraz wyniki, jakie osiągnięto dzięki jego istnieniu.

Sz szczególnie cenne są ankiety otrzymywane od pracodawców. Od 2008 roku systematycznie wysyłane są do pracodawców ankiety dotyczące oceny przygotowania absolwentów do pracy zawodowej. Ankiety w szczególności są kierowane do organów administracji samorządowej i rządowej, organów ścigania, organów wymiaru sprawiedliwości. W 2008 roku wysłano ankiety do 75 pracodawców, w 2009 roku - do 59, w 2010 r. - do 63, w 2011 roku - do 61.

W dłuższej perspektywie system należy ocenić jako istotny czynnik zapewniania jakości kształcenia, jest bowiem dobrze zaprojektowany i bardzo efektywnie przez Władze dziekańskie wdrażany.

Wydział Prawa UwB prowadzi ożywioną działalność naukowo-badawczą, pod kierunkiem dziekana i wielu innych doświadczonych profesorów o uznanym w kraju i zagranicą dorobku, pozyskuje granty, prowadzi badania statutowe i własne, wydaje liczne publikacje, kilka wydziałowych serii wydawniczych. Funkcjonują cztery wydziałowe czasopisma naukowe: Białostockie Studia Prawnicze (2 pkt.), Studia Iuridica Agraria (6 pkt.), Miscellanea Historica-Iuridica (6 pkt.), Studies in Logic Grammar and Rhetoric (10 pkt. wg Eriha). Nadawane są liczne stopnie naukowe, prężnie działa wydawnictwo wydziałowe Temida2, pracownicy otrzymują nagrody za rozprawy doktorskie i habilitacyjne, istnieje ożywiona współpraca międzynarodowa, odbywają się liczne konferencje.

Udzielane jest stałe wsparcie finansowe badań, istnieje dobra baza umożliwiająca ich prowadzenie - wszystkie te czynniki decydują o spełnianiu w stopniu ponadstandardowym wymagań w zakresie prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie *prawo*.

W latach 2006 - 2011 pracownicy opublikowali w sumie 1327 monografii lub rozdziałów w monografiach, w tym 1124 mające związek z tematami badawczymi realizowanymi na kierunku „prawo”, oraz 540 na ogólną liczbę 637 innych publikacji w czasopismach recenzowanych o zasięgu co najmniej krajowym (spoza tzw. listy filadelfijskiej).

Pracownicy Wydziału Prawa mają, obok dużego dorobku ściśle naukowego wyrażonego w publikacjach naukowych, także znaczący dorobek publikacyjny służący głównie dydaktyce. Wiele z tych pozycji stanowią prace o oryginalnym charakterze, oparte na ciekawych pomysłach dydaktycznych (do 2011 r. wydano 35 skryptów).

Aktywni naukowo są także studenci. Władze Wydziału wspierają działalność publikacyjną studentów, w tym wydawany od kilku lat *Biuletyn Wydziału Prawa*, liczne koła naukowe (24), udział w ogólnopolskim studenckim ruchu naukowym. Od roku 2008 corocznie prowadzony jest, z inicjatywy Dziekana Wydziału, konkurs *Aktywny student* z wysoką nagrodą główną. O przyznanie nagrody mogą ubiegać się studenci, którzy mają udokumentowane wybitne osiągnięcia w działalności naukowej, organizacyjnej i sportowej. Nagrody przyznaje kapituła, w skład której wchodzi m.in. przedstawiciele studentów.

Rozwijana jest akcja *Tania książka dla studenta*. Bezpłatne egzemplarze książek otrzymują osoby pobierające stypendium socjalne, pozostali studenci mogą nabyć książki w przystępnej cenie. Wydawane są obcojęzyczne opracowania dla studentów odwiedzających Wydział (wydano 12 tytułów, a 7 złożono do druku).

Wydział Prawa rozwija współpracę międzynarodową poprzez:

1) wymianę studentów i wykładowców w ramach programu LLP-Erasmus. W ramach tego programu co roku wykładowcy wyjeżdżają na wykłady (42 osoby z kierunku „prawo” w latach 2006/2011) do wielu zagranicznych uczelni; wyjeżdżają także studenci. W ostatnich trzech latach (2008-2011) Wydział odwiedziło 88 studentów i 31 wykładowców. Dla tych osób ukazuje się anglojęzyczna seria wydawnicza z materiałami z wykładów;

2) wspólną organizację konferencji międzynarodowych (min. z naukowcami z Włoch, Białorusi, Chin, Rosji, Czech, Ukrainy, USA i Niemiec).

3) pełnienie ważnych funkcji w organizacjach międzynarodowych i międzynarodowych stowarzyszeniach naukowych (np. prof. E. Pływaczewski, prof. C. Kosikowski, prof. A. Jamróz, prof. W. Sanetra, dr hab. D. Kijowski).

Ponadto Wydział wspólnie realizuje tematy badawcze, które dotyczą przede wszystkim szeroko rozumianego prawa karnego, w tym przestępczości zorganizowanej i terroryzmu, problemów prawa pracy, problemów migracji, prawa rodzinnego, prawa podatkowego i inne tematy prawno-porównawcze (np. prawo prywatne w Chinach a tradycja romanistyczna; demokratyzacja i prawa człowieka na Białorusi; wielokulturowość prawa).

§ 3

Następna ocena jakości kształcenia na kierunku „prawo” w wymienionej w § 1 jednostce powinna nastąpić w roku akademickim 2019/2020.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu w Białymstoku.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Marek Rocki